

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118213465
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5118213465.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., Y. XXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky E. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., Y. XXX a otca L. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., F. XXXX/XX, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Marko, s.r.o., so sídlom v Bernolákove, Gróbska 19, IČO: 36 860 646, o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 9P/244/2018-410, zo dňa 19. októbra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd návrh otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletému X. U., nar. XX.XX.XXXX, zamietol, štátu priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 642,82 €, otcovi uložil nahradiť štátu trovy konania vo výške 296,41 €, matke nahradiť štátu trovy konania vo výške 346,41 €, obom na účet Okresného súdu Žilina do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Na zdôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom, doručeným Okresnému súdu Žilina dňa 18.09.2018, sa otec maloletého domáhal zmeny úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu tak, že dieťa bude zverené do jeho osobnej starostlivosti oproti povinnosti matky prispievať na jeho výživu sumou 50,- € mesačne. Styk matky s maloletým dieťaťom upraviť nenavrhol. Naposledy o úprave práv a povinností rodičov k maloletému bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 15.05.2015, sp. zn. 22P 137/2014, ktorým bol mal. X. zverený do starostlivosti matke. Konanie o návrhu na zmenu rodičovských práv a povinností otec odôvodňoval želaním mal. X. bývať v spoločnej domácnosti s otcom, ktoré v podstate X. prejavil i v konaní pred súdom. Vo výpovedi na pojednávaní uviedol, že by chcel bývať u otca, s matkou sa stretávať tak, ako doteraz s otcom, ide o jeho vlastné rozhodnutie, nakoľko u otca mu je lepšie vo všetkom. Je s ním väčšia zábava. Prečo by však chcel bývať u otca, vysvetliť nevie. Do základnej školy chodí v A., má tam aj kamarátov, do školy chodí rád. Tam, kde bývajú s mamou, má len jedného kamaráta. U matky má samostatnú izbu. Keď je u otca, býva u otcových rodičov v 4-izbovom byte, izbu má spoločnú s otcom, majú tam 2 posteľe. Väčšinou tam býva aj otcova priateľka s 2 deťmi, bývajú občas i u nej, asi v 2-izbovom byte, kde je jedna veľká detská izba. Kam by chodil do školy, ak by bol u otca, s otcom neriešili. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že dieťa má vybudovanú pozitívnu citovú väzbu k obidvom rodičom, obidvoch rodičov má rado. Osobu otca v aktuálnom vývine významne viac preferuje, pociťuje z jeho strany väčšie pozitívne prijatie ako zo strany matky. Nepociťuje, že by sa musel o otca s niekým deliť, čo v prípade matky musí. Navyše, matka vykonávala prácu aj cez víkendy a v

čase, keď bol s matkou, nemal možnosť si ju užiť tak, ako by potreboval. Naopak, otec počas víkendov a prázdnin vykonáva s dieťaťom ľúbivé a zaujímavé aktivity, čo dieťa výrazne oceňuje, cíti, že otec je tu pre neho, resp. len pre neho. U dieťaťa sú presvedčenia a pocity, že matka sa mu vzdáva, resp. nemá na neho čas, sú výsledkom vlastnej skúsenosti dieťaťa a matkou. Na druhej strane, s otcom má výhradne zážitky súvisiace s príjemnými aktivitami, nevie preto vzhľadom na svoj vek zohľadniť tie skutočnosti, ktoré by nastali, ak by bol otcovi zverený. S otcom nezažil oblasť v zmysle plnenia školských povinností, nezažil otca, ktorý má aj iné povinnosti, než len vytvárať program a aktivity cez víkend s dieťaťom. V rámci svojho rozhodovania X. nezohľadňuje, že otec cez týždeň pracuje a nebude môcť byť stále s ním, nezaoberá sa tým, ako sa bude vypořádovať so zmenou školy, kamarátov, svojho pôvodného bývania, strádanie členov rodiny. Znalec aktuálne k zmene zverenia maloletého naklonený nebol, navrhol, aby sa k tejto otázke rodičia vrátili v dobe, keď dieťa bude viac kognitívne vyspelé. Do tej doby navrhol, aby sa aj otec počas styku s maloletým venoval príprave maloletého do školy. Dieťa je centrovane len na oblasť príjemných aktivít zažívaných s otcom, avšak pre zmenu výchovného prostredia je dôležité, aby s otcom zažíval aj iné situácie, vrátane povinností. Podľa znalca otec má zvýšenú tendenciu k impulzívnym reakciám v záťaži, kedy ustupuje racio do úzadia, do popredia sa dostáva afektívna reakcia, modulácia afektu je v takýchto situáciách nedostatočná. Súd na základe priameho pozorovania mal. X., ako aj jeho neverbálnej komunikácie, zastal názor, že má veľmi nezrelú predstavu na zmenu zverenia, pobyt u otca má zidealizovaný. Otázku ďalšieho absolvovania povinnej školskej dochádzky nemá s otcom doteraz vyriešenú. Otec nemá vyriešené ani stabilné rodinné prostredie, aj keď má v pláne si kúpiť rodinný dom. U matky má samostatnú izbu, v dome býva aj jeho mladšia sestra, s ktorou tak, ako s aktuálnym manželom matky, má dobré vzťahy. Pokiaľ sa týka hranice veku 11 rokov uvedenej znalcom, túto súd považuje len za orientačnú, nie za najrelevantnejšiu. Znalec len predpokladá, že dieťa v tomto veku bude schopné posúdiť dôsledky prípadnej zmeny zverenia, avšak jeho záver má len pravdepodobný charakter možného vývinu udalostí v budúcnosti. Od posledného rozhodnutia súd konštatoval zmenu pomerov na strane matky, ktorá sa presťahovala z F., uzatvorila nové manželstvo, narodilo sa jej druhé dieťa, zmenila zamestnanie. Otec má priateľku, plánuje s ňou spoločný život v rodinnom dome. Maloletý X. psychicky i fyzicky od posledného rozhodovania súdu vyspel. Keďže boli naplnené zákonné predpoklady na to, aby mohol súd príp. zmeniť doterajšie rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, skúmal preto, či je v najlepšom záujme dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti otca. Zohľadňoval, že dieťa má u matky vytvorené stabilné rodinné prostredie, navštevuje základnú školu v A., je v širšom sociálnom prostredí. Matka zmenila zamestnávateľa, aby sa mohla viac dieťaťu venovať. Otec sa pravidelne stretáva so synom, rozsah styku je v zásade dostatočne intenzívny a častý. Matka sa stará ešte o jedno maloleté dieťa, pracuje, jej možnosť stretať sa so synom, ktorého by preberala v F., príp. by ho tam otcovi odovzdala, by bola veľmi komplikovaná, otázne je, či vôbec prakticky realizovateľná. Súd nezistil možnosti rozšírenia styku otca s dieťaťom, nakoľko tým by sa matke ešte viac zúžil priestor na zážitkovú, zábavnú interakciu s dieťaťom a prevažovali by viac povinnosti. U dieťaťa súd konštatoval ešte nerozvinutú rozumovú a mravnú vyspelosť, kedy ešte nevie posúdiť následky svojho rozhodnutia bývať u otca. I keď súd na jeho názor prihliadol, nekriticky ho neprevzal a korigoval tým, že pokiaľ hlavným dôvodom názoru dieťaťa je v zásade „väčšia zábava u otca“, toto nie je dôvod na zmenu rozhodnutia o jeho zverení. Iné zásadné skutočnosti v konaní nezistil. Zastal názor, že otec si tiež nevie domyslieť všetky relevantné dôsledky zverenia dieťaťa. Nemá doteraz vyriešené stabilné bývanie a rodinné pomery, kúpu domu len plánuje, konkrétne s dieťaťom neriešil príp. školskú dochádzku v F.. Na podklade uvedeného uzavrel, že nie je v záujme dieťaťa prerhnúť jeho väzby s mladšou sestrou a podporovať „únikové tendencie“ od povinností. Maloletý X. nevie, kde bude bývať, kto s ním bude bývať, ani nevie, kde by presne chodil do školy. Na druhej strane, súd v budúcnosti zmenu zverenia nevylúčil, za situácie, ak bude dieťa rozumovo vyspelejšie, otec si stabilnejšie upravi svoje rodinné a bytové pomery a maloleté dieťa bude aj naďalej preferovať otca. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na ust. § 52 CMP. O trovách štátu rozhodol tak, že štátu priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 642,82 €, otca zaviazal nahradiť štátu trovy konania vo výške 296,41 €, matku vo výške 346,41 €, berúc do úvahy nesporný charakter konania. Za spravodlivé považoval, aby sa obaja rodičia podieľali na trovách štátu v rovnakom rozsahu. Matka uhradila preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 150,- €, súd ju preto zaviazal nahradiť trovy štátu vo výške 346,41 €. U otca zohľadnil, že uhradil preddavok na trovy znaleckého dokazovania 200,- €.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie otec. Vytýkal nesprávne skutkové zistenia súdu, prejavujúce sa v bodoch 1. až 10., strana 2 až 17 odôvodnenia rozsudku s tým, že súd zistenia, ktoré síce uviedol v konštatlačnej časti odôvodnenia rozsudku zjavne nezohľadnil, a to najmä, že X. chce od roku 2018 bývať s otcom, a to kontinuálne bez prerušenia doteraz. Jeho názor

je minimálne posledné 2 roky nemenný, bez ohľadu na lepšie hmotné zázemie u matky, bez ohľadu na ňou deklarovaný zvýšený záujem. Uvedené vôbec nesvedčí o intelektuálnej ani emočnej nezrelosti X., naopak, svedčí to o hlbokom cite syna k otcovi, o ich vzájomnej vôli žiť spolu. Podľa znaleckého posudku má byť X. koncom 11. roku života dostatočne rozumovo a emočne vyspelý, aby sa vedel sám vyjadriť, komu chce byť zverený. X. sa vyjadril, že keď je s otcom, matka ani sestra mu nechýbajú, má zo strany otca zabezpečené plnohodnotné prostredie, v ktorom sa cíti komfortne, nijako emočne nestráda. Má radšej otca, s otcom si lepšie rozumie, u otca „mu je lepšie vo všetkom“. Otec sa síce s X. neučí, ale to ani matka, u otca je to dané súdom stanoveným rozsahom styku. X. nevidí žiadne prekážky, ani nedostatky v tom, aby býval u otca. Je dostatočne rozumovo a emočne vyspelý na to, aby chápal, že keď bude bývať u otca, znamená to pre neho menej času tráveného s matkou, sestrou, kamarátmi z bydliska matky a prakticky žiadne stretávanie so spolužiakmi zo A.. To všetko má pre X. menšiu hodnotu ako to, že bude s otcom a otcovými rodičmi. V bývaní s otcom nevidí nič negatívne. Pokiaľ sa týka idealizácie pobytu X. u otca, už 7-ročné dieťa chápe, že školské povinnosti sa zmenou bydliska nestradia, ani nezmenšia. X. si je nepochybne vedomý, že aj u otca sa bude musieť učiť, tiež umývať riad, upratovať po sebe, avšak u otca to robí sám od seba, bez príkazov a pokynov, lebo s otcom je šťastný a chce to sám. Za absolútne irelevantné považoval, že X. nevie, do ktorej školy bude u otca chodiť. X. bude chodiť do školy, v ktorej obvode má otec trvalé bydlisko alebo do športovej školy, kde to sám bude chcieť. Za zavádzajúce a mylné zistenie súdu považuje, že X. nevie, kde by s otcom býval. X. sám uviedol, že nie je podstatné, kde bude bývať s otcom, podstatné je pre neho, že to bude s otcom. Keď sa X. dozvedel, že „prehral“ svoje zverenie otcovi, opýtal sa otca, či je to konečné a keď sa dozvedel, že existuje možnosť podať odvolanie, požiadal sám otca, aby odvolanie podal. Žiadal, aby odvolací súd vypočul X., aby mal autentický, bezprostredný ničím nerušený pohľad jednak na vôľu X. a taktiež na jeho rozumovú a emočnú vyspelosť a napadnutý rozsudok Okresného súdu Žilina zmenil a návrhu otca v celom rozsahu vyhovel.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že je v záujme dieťaťa, ako i v jej záujme, aby sa celá situácia upokojila, aby X. netrápili a netrápili ani samých seba. Syn už vypovedal pred sociálnou pracovníčkou, u psychológa, rovnako vypovedal i pred súdom, je presvedčená, že ďalšia výpoveď už naozaj nie je potrebná. Uvedomuje si, že pri vyjadreniach uprednostňoval otca, to však neznamená, že s ňou ako s matkou nemá dobrý vzťah. U nej ako matky má dieťa ideálne zázemie, žije v šťastnom manželstve, X. má veľmi rád svoju mladšiu sestru, doma vždy vládne pokoj. Obidve deti majú vlastné izby, pohodlie a dostatok súkromia. To sa o bývaní u otca povedať nedá. Sama bola v poradí druhou manželkou navrhovateľa, po ich rozvode sa otec tretíkrát oženil, tretíkrát sa rozviedol, teraz má ďalšiu partnerku, s ktorou tiež žijú v spoločnej domácnosti. V tejto domácnosti však nežije navrhovateľ sám so svojou partnerkou, býva v 4-izbovom byte u svojich rodičov, býva v jednej izbe, ďalšiu izbu majú rodičia a v tej poslednej žije jeho ťažko zdravotne postihnutá sestra. Otec chce, aby v tejto jednej izbe spoločne žili on, mal. X., jeho aktuálna priateľka, ktorá má i vlastné deti. Tieto podmienky sa absolútne nedajú porovnať s tým, ako býva X. u svojej matky. Zároveň vyjadrila presvedčenie, že otec môže byť pre syna dobrý kamarát, avšak nie je dobrý otec. Je ochotná s navrhovateľom komunikovať, taktiež mu syna dávať skôr alebo častejšie, pokiaľ to práve situácia dovolí. Nechce však, aby u neho býval natrvalo, chce len, aby súdne spory konečne skončili a mohli mať pokoj. Rozsudok prvoinštančného súdu žiadala ako správny potvrdiť.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 až § 67 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu ako správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

5. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a následne vec i správne právne posúdil. Svoje rozhodnutie náležitým, vyčerpávajúcim, dostatočne podrobným spôsobom odôvodnil. Dostatočne jasným a zrozumiteľným spôsobom formuloval a zvýraznil skutočnosti, pre ktoré po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, a to či už jednotlivo alebo vo vzájomných súvislostiach, dospel k záveru o tom, že i napriek X. prejavenej vôli bývať u otca, v jeho najlepšom záujme je, aby sa aktuálne ku dňu rozhodovania súdu výchovné prostredie, v ktorom momentálne mal. X. žije a vyrastá, nemenilo.

6. Za plne odôvodnený a logický odvolací súd považoval postup otca, ktorý v snahe naplniť želanie mal. X. žiť a bývať ďalej v domácnosti s otcom, podal nielen návrh na začatie súdneho konania, ale proti

zamietavému rozsudku prvoinštančného súdu i odvolanie, apelujúc predovšetkým na vôľu a mal. X. permanentne tvrdenú a prezentovanú túžbu odísť zo spoločnej domácnosti od matky a ďalej byť zverený otcovi, s matkou sa stretávať v intenzite a frekvenciách tak, ako doposiaľ s otcom.

7. V konaní tak vyvstal konflikt medzi práním a túžbou dieťaťa a jeho najlepším záujmom.

8. Na odstránenie tohto konfliktu, podľa názoru odvolacieho súdu, prvoinštančný súd vykonal dostatočné dokazovanie, z výsledkov ktorého si je možné dotvoriť konkrétny obraz o realite, v ktorej maloletý doposiaľ vyrastá a žije a o realite, ktorá sa objektívne k zmene výchovného prostredia viaže.

9. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

10. V súčasnosti i podľa judikatúry medzinárodných súdnych orgánov existuje široká zhoda na podporu myšlienky, že pri rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci týkajúceho sa detí, musí byť ich najlepší záujem prvoradým hľadiskom rozhodovania.

11. Uvedené potvrdzuje v priestore Európskej únie i Charta základných práv Európskej únie v čl. 24 ods. 2, v ktorej sa uvádza „... pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa“.

12. Záujem dieťaťa sa skladá z dvoch častí. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa s jeho rodinou musí byť zachované, s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázalo ako obzvlášť nevhodné. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť prerušené len vo veľmi výnimočných prípadoch a je potrebné urobiť všetko pre zachovanie osobných vzťahov. Na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj v zdravom prostredí a rodičia nesmú profitovať z takých opatrení alebo krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie a zdravý vývoj dieťaťa (Maršálek v. Česká republika č. 1853/04, rozsudok ESLP zo 04.04.2006 bod 71).

13. Povinnosť aplikačnej praxe sledovať pri rozhodovaní konkrétnej veci týkajúcej sa detí ich najlepší záujem, vyplýva o.i. aj z článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

14. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. V podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky bol tento princíp transponovaný napr. do čl. 4 § 38, § 117, § 119, § 146 ods. 1, § 365 a nasl. a ďalšie Civilného mimosporového poriadku, čl. 5 § 23 ods. 2, § 24 ods. 2 a 4, § 44 ods. 4 a ďalšie Zákona o rodine.

16. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

17. Pri rozhodovaní o zverení do starostlivosti tej-ktorej osoby musí súd zohľadňovať predovšetkým mieru zachovania identity a integrity dieťaťa a jeho rodinných väzieb, schopnosť osôb usilujúcich o zverenie dieťaťa do starostlivosti zaistiť jeho priaznivý fyzický a psychický vývoj, vrátane vzdelávacích, emocionálnych, materiálnych a iných potrieb a samozrejme i pranie dieťaťa (porovnaj § 52 a nasl. všeobecného komentára č. 14 Výboru pre práva dieťaťa, č. 14 z 29.05.2013 o práve dieťaťa na to, aby jeho najlepšie záujmy boli prvoradým hľadiskom).

18. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd zohľadňoval a hodnotil všetky vyššie popísané atribúty s tým, že pranie mal. X. do budúca byť zverený otcovi, korigoval práve

s ohľadom na udržanie a prehĺbovanie rodinných väzieb nielen s rodičmi, ale predovšetkým i nevlastnou sestrou, s ktorou momentálne X. žije a vyrastá v spoločnej domácnosti, ako i z pohľadu schopnosti otca zaistiť jeho priaznivý fyzický a psychický vývoj, vrátane vzdelávacích, emocionálnych, materiálnych a iných potrieb.

19. Pokiaľ sa týka samotného prania dieťaťa, je potrebné dbať na to, aby maloleté dieťa vedelo, že mu nemôže byť daná do rúk moc rozhodovať o životne dôležitých veciach, i keď sa týkajú jeho samotného. Dieťa nemá a nemôže byť s rodičom na rovnakej pozícii, nemôže preberať rodičovskú zodpovednosť a preto ani pri rozhodovaní o zverení detí do starostlivosti rodičov nemôžu rozhodovať maloleté deti, ale ich rodičia, príp. iní dospelí, ktorí budú brať do úvahy v prvom rade jeho záujem a potreby. Predovšetkým, ak dieťa nezažilo s rodičom usilujúcim sa o jeho zverenie do starostlivosti skutočný, reálny život v podobe prípravy do školy a to nielen z hľadiska prípravy na vyučovanie, ale i z hľadiska zabezpečenia oblečenia, obutia, desiatej, obeda, školských potrieb, pomôcok až po prípravu na vyučovanie na ďalší deň, popri tom povinnosť rodiča stíhať vlastné zamestnanie, postarať sa o celodennú stravu, hygienu, čistotu v domácnosti a pod..

20. V zhode s rozhodnutím prvoinštančného súdu i odvolací súd dospel k presvedčeniu, že predstavy tak mal. X., ako i jeho otca, sú zidealizované, najmä za situácie, ak otec vôbec nemá vyriešenú bytovú situáciu. Pre dieťa, ktoré je zvyknuté mať samostatnú izbu, ktorá je miestom, kde sa môže doslova „skryť pred vonkajším svetom“, je len ťažko predstaviteľné, že do budúca o takúto šancu môže prísť a o svoje miesto v byte sa permanentne bude musieť s niekým deliť. Tak, ako v doterajšom živote u matky, i po zverení X. do starostlivosti otca, by sa zúžil priestor na zážitkovú, zábavnú interakciu a prevažovali by viac povinnosti. Nech už má mal. X. motiváciu pre zmenu výchovného prostredia akúkoľvek, je v prvom rade potrebné, aby si otec stabilnejšie upravil svoje rodinné a bytové pomery, aby vytvoril minimálne také podmienky, na aké je X. zvyknutý a považuje ich za úplne prirodzené. Iba v takom prípade bude možné do budúca pri nemennom postoji dieťaťa o zmene výchovného prostredia uvažovať.

21. Aktuálne však i odvolací súd zastal názor, že v prvoradom a najlepšom záujme mal. X. je výchovné prostredie nemeniť. Rozsudok prvoinštančného súdu preto ako správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol s poukazom na ust. § 396 ods. 1 CSP v súvislosti s ust. § 52 CMP.

23. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca/ alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)